

# Проект на Закон за изменение и допълнение на Семейния кодекс

## Информация

**Откриване / Приключване:** 08.04.2020 г. - 08.05.2020 г. Неактивна

**Номер на консултация:** #5027-K

**Област на политика:** Правосъдие и вътрешни работи

**Тип консултация:** Закон

**Вносител:** Министерство на правосъдието

**Тип вносител:** Национално

Предлаганите със законопроекта изменения и допълнения в глава шеста „Произход“ от Семейния кодекс са обусловени от: I. Постановени решения на Европейския съд по правата на човека по обединени жалби „Л.Д. и П.К. срещу България“ (№ 7949/11 и № 45522/13) и „Докторов срещу България“ (жалба № 15074/08): По решението на Съда, постановено по обединени жалби „Л.Д. и П.К. срещу България“ (№ 7949/11 и № 45522/13), е установено непълно съответствие на Семейния кодекс, касаещо оспорване на припознаването, с чл. 8 (право на зачитане на личния и семейния живот) от Конвенцията. В решението по делото „Докторов срещу България“ (жалба № 15074/08) също е установено непълно съответствие Семейния кодекс относно оспорване на презумпцията на бащинство с чл. 8 от Конвенцията, тъй като жалбоподателят не е имал правната възможност да оспори презумпцията за бащинство. II. Необходимост от прецизиране на разпоредбата на чл. 62, ал. 4 от Семейния кодекс: Прецизирането на разпоредбата на чл. 62, ал. 4 от Семейния кодекс е продиктувано от характера на иска, който е личен за детето, и възможността да бъде упражнен като такъв след навършването на 14-годишна възраст. Целта на предложената промяна е привеждане в съответствие на практиката по оспорване на бащинство със съдебната практика при спазване на принципа за водещия интерес на детето.

## Отговорна институция

### Отговорна институция

**Министерство на правосъдието**

Адрес: София, София, ул. Славянска 1

Електронна поща: [priemna@justice.government.bg](mailto:priemna@justice.government.bg)

## Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

## Документи

### Пакет основни документи:

[Становище на Български родителски централен комитет, получено по ел. поща \(8 май 2020 г.\) - вер. 1.0 | 08.05.2020](#)

[Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ - вер. 1.0 | 08.04.2020](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 08.04.2020](#)

[Мотиви към проект на ЗИД на Семейния кодекс - вер. 1.0 | 08.04.2020](#)

[Проект на ЗИД на Семейния кодекс - вер. 1.0 | 08.04.2020](#)

---

### Консултационен документ:

---

### Справка становища:

---

## Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

**Автор:** Вълкан Павлов (07.05.2020 14:28)

Не се чете, конфликт на интереси.

Страницата ви не работи, не визуализира правилно изписването на български език, сканираните документи са с отвратително качество и почти нечетими. Редно е от "Заинтересовани страни" да се изключат такива в конфликт на интереси, като представители на НПО.

**Автор:** Силвия Найденова (04.05.2020 20:29)

## Оборваме на презумпция за бащинство

Редно е да се помисли и за законова възможност биологичен баща да обори презумпцията за бащинство на съпруга на майката, тъй като такава възможност за биологичния баща изобщо не е предвидена в закона. При недобросъвестни майка и нейният съпруг, децата остават в риск да не могат да установят биологичния си произход от бащата, така също и връзката си с роднините си по бащина линия.

**Автор:** Любомир Данков (15.04.2020 16:00)

### Бележка

Арбитер, ако всичко свързано с припознаването се премахне от СК, всички деца, родени извън брак, ще имат само един родител - майка.

**Автор:** Арбитер Петров (15.04.2020 15:02)

### Принципно положение

Принципно положение е, че децата имат Единствени генетични родители! В тази връзка всякакви правни опити за обличане в правна форма на понятия от тип припознаване на родител са абсолютно погрешни. Ето защо е абсолютно закономерно и логично в тази връзка, да се премахнат и изличат от СК всички тези привнесени и не съответстващи на здравия разум понятия, като "припознаване" и други сходни или сродни на тях!

**Автор:** Любомир Данков (13.04.2020 17:54)

### Допълнение към ангажирането на ДСП в този тип дела

Забелязва се една абсурдна тенденция, служителите на Дирекциите Социално подпомагане да се натоварват с все повече и повече задачи, без изобщо да се мисли колко са хората, работещи в тези структури, могат ли да се справят с всичко, с което се натоварват - от участие в бракоразводни дела до закрила на деца от насилие, добре подсигурана финансово ли е тази професия, за да може да се задържат в нея добри специалисти и т.н. От тук се получава и формализъм в немалък процент от работата в системата. Примерно, на бракоразводните дела служителите на ДСП дори не се явяват, само изпращат доклад, често с проблемно качество, като това е напълно разбираемо и логично, поради гореописаното. Не е нужно да се натоварват и с този тип дела - за оспорване и установяване на произход.

Обезпокоително е и това, че съдът вече започва да възлага на социалните служители изготвяне на социални доклади в дела по оспорване на припознаване /пример - започналите вече дела на цитираните в мотивите двама жалбоподатели до ЕСПЧ/, което противоречи и на съдебната практика и на логиката, като се има пред вид целите на производството.

Най-добре е ресурсът на ДСП да бъде запазен за казуси, където наистина могат да бъдат полезни, а именно - за социално подпомагане.

**Автор:** Любомир Данков (11.04.2020 15:22)

#### 4. Относно "интересите на детето".

Принципът за най-добър интерес на детето е известен. Ако коригираме целия Семейен кодекс и във всяко изречение поставим и фразата "интерес на детето", нито интересите на детето ще станат по-защитени, нито Семейният кодекс по-ясен. В чл. 66 на две места е поставена тази фраза, това е напълно излишно.

От друга страна, в името на по-добрия интерес на детето, може да се помисли за сроковете за оспорване на припознаване. Ако детето е припознато от човек, който не изпълнява родителските си ангажименти, защо оспорването да не може да се извърши и по-късно от една година? Такъв подход има във Франция, където сроковете според това, дали се изпълняват родителските задължения или не, са съответно 5 и 10 години. И в Германия има такъв подход, по спомен.

**Автор:** Любомир Данков (11.04.2020 15:05)

#### 3. Относно ангажиментите на Дирекция Социално подпомагане

Припознаването е доброволен способ за установяване на произход. Твърде неясна е формулировката „ДСП може да оспори припознаване, когато интересите на детето го налагат“. Едва ли ДСП може да има представа за произхода на едно дете. От друга страна, установяване на произход трудно може да се свързва с интерес на детето. Произходът е обективна величина и не зависи от интереси. А и всяко дете има интерес да знае реалния си произход.

Към момента няма подзаконови актове, които да поясняват на служителите в ДСП при какви условия могат да се намесват в личния живот на хората. „Когато интересите на детето го налагат“ е изключително неконкретно и неясно. Ако има съмнения за незаконни действия, свързани с припознаване, служителите на ДСП могат да се обърнат към прокуратурата, която много по-добре от тях ще се справи с казуса.

Най-добре е Дирекциите Социално подпомагане да се извадят от кръга на лицата, които могат да оспорват припознаване, или ако се смята че трябва да имат това право, да се опише и обсъди точно при какви условия могат да се намесват.

**Автор:** Любомир Данков (11.04.2020 14:15)

По отношение на ангажиментите на прокуратурата

Както е отбелязано и в мотивите, припознаването се използва за незаконни осиновявания и продажба на деца, които представляват предпоставка за трафик на деца - изключително сериозно престъпление. Продажбата на деца е престъпление според НК, има пропуски и в него трябва да се включи незаконното осиновяване, но това е друга тема. Тук е и ролята на прокуратурата, да реагира при съмнения за продажба на деца, трафик и незаконни осиновявания. Прокуратурата защитава обществен интерес, не само интереса на детето. Ако се докаже извършено престъпление, прокуратурата трябва да може да развали и резултата от това престъпление – т.е. да оспори припознаването.

Това трябва да може да стане независимо от времето, което е минало от раждането или припознаването. Няма абсолютно никаква правна логика, ако се докаже, че някой е осиновил незаконно /купил дете/, като може да има дори елементи на трафик, да не може да се оспори припознаването.

Формулировката „когато интересите на детето го налагат, припознаването може да бъде оспорено и от прокурора“ е абсолютно неиздържана. Това изглежда като опит да се постави ограничение на прокуратурата и да се оправдае престъпно деяние „ако е в интерес на детето“. Права и интереси има в рамките на закона, не извън него. Не може да се говори за интереси, когато законът е нарушен. Такъв подход е изключително опасен. Ако не е ясно, мога да дам примери.

Накратко – срок за прокуратурата или не трябва да се слага /има давностни срокове, с които прокуратурата се съобразява/ или срокът трябва да бъде твърде дълъг, примерно над 10 години.

Предлаганата алинея 6 трябва да се коригира, примерно: „припознаването може да бъде оспорено и от прокурора“. Това е достатъчно. В рамките на едно такова производство, прокуратурата знае кого трябва да призове.

**Автор:** Любомир Данков (11.04.2020 00:46)

1. Необходими са преходни и заключителни разпоредби.

Отнемането на правото за оспорване на припознаване от лицата с правен интерес в СК 2009 е грубо нарушаване на правата на деца и родители. След като държавата е нарушила нечии права и вече е убедена че го е сторила /слава богу, бяха нужни "само" 10 години/, трябва да коригира грешката си и да компенсира /макар и частично/ засегнатите, като им даде възможност в определен срок да попадат иски за оспорване на припознаване. Визирам тези, за които едногодишният срок ще бъде изтекъл или изтичащ при влизане на закона в сила. Към момента само двамата жалбоподатели до ЕСПЧ са компенсирани с такава възможност. Това, до колкото разбирам, може да стане с преходни и заключителни разпоредби. Добре е да се предвиди двугодишен срок за подаване на иски от засегнати от противоречащия на правото закон.

**Автор:** Йоан Каратерзиян (08.04.2020 14:08)

Документите не са публикувани в свободно четим текстов формат.

Документите не са публикувани в свободно четим текстов формат. Дори сканирането им е направено изключително некачествено.

## История

**Начало на обществената консултация - 08.04.2020**

**Приключване на консултацията - 08.05.2020**

**Справка за получените предложения**

Справка или съобщение.

**Окончателен акт на Министерския съвет**

---